

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף קטז עמוד ב

א היכן שואל הבן "מה נשתנה" ומדוע, ומהו נוסח השאלה על השינוי שבטבילה ?

ב אלו דברים צריך לומר בליל הסדר ?

ג כשאומר ענין הפסח, מצה ומרור, האם יש להגביהם ?

ד האם סומא חייב בסיפור יציאת מצרים ?

א שואל: אחר מזיגת כוס שניה, כשרואה שמוזגים כוס שניה קודם האכילה. הנוסח: לרבא, שבכל הלילות אין אנו חייבים לטבול אפילו פעם אחת, הלילה הזה כו'. לרב ספרא, שבכל הלילות אין אנו מטבילים אפילו פעם אחת, הלילה הזה כו'.

ב 1. מתחיל בגנות, לרב היינו שאומר "מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו". לשמואל, היינו שאומר "עבדים היינו".

2. צריך לפרש טעם קרבן הפסח, על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים. וכן הטעם שאוכלים מצה, על שום שנגאלו אבותינו ממצרים. וכן הטעם שאוכלים מרור, על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו. 3. צריך שיאמר "ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע".

ג מצה ומרור: יש להגביהם, כדי להראותם למסובים לחבב בעיניהם את המצוה. פסח: אין מגביהים את הבשר שהוא זכר לפסח, שהרי אין זה פסח. ואסור להגביהו, שנראה כאילו הקדיש הבהמה לשם פסח, ועתה אוכלה בחוץ.

ד רב אחא: פטור. ונלמד בגזירה שוה "זה זה" מבן סורר ומורה, שנתמעט אם הוריו סומים. גם בזמן הזה שלדעתו מצה וסיפור יציאת מצרים מדרבנן, סומא פטור. רב ששת ורב יוסף: חייב. שדוקא בבן סורר ומורה שנאמר בו "בננו זה" ולא נאמר "בננו הוא", ממעטים בן סורר ומורה שאחד מהוריו סומים.